1893 80 років 1973
Служби Народові

СВОБОДА
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125

УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 19. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 30-го СІЧНЯ 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK WEDNESDAY, JANUARY 30, 1974 No. 19. VOL. LXXXI.

КОРОТКІ ВІСТІ

80 СМЕРТНИХ ПРИСУДІВ В СССР

Москва. — „Зоря Востока" подає, що в 1973 р. в СССР було засуджено на смерть 80 чоловік. Серед засуджених були також і вищі партійні достойники. На кару смерти було засуджено азербайджанським судом високого партійного вельможу, який зумів був побудувати для себе декілька домів.

„ВЕСТІНГГАВЗ" ПОБУДУЄ ФАБРИКУ В ПОЛЬЩІ

Варшава. — Американська компанія „Вестінгґавз" підписала з Польщею договір про побудову поблизу Варшави фабрики для виробу електронічних приладів. В побудові цієї фабрики зацікавлені також інші сателітні держави, які торгують з Польщею. „Вестінгґавз" вже почав вишкіл польських робітників для тієї фабрики.

СТРАЙК У ФРАНЦІЇ

Париж. — Автомобільні фабрики Франції Ситроєн звільнили 25.000 робітників. Це звільнення пояснюють недостачею пального і зменшенням продукції цих авт, які останньо втратили майже 40 відс. замовлень.

РЕЄСТР ЧУЖИНЦІВ У ВАШИНҐТОНІ

Вашингтон. — Згідно з новим законом, всі чужоземні посольства у Вашингтоні мусять подати до Секретаріяту внутрішніх справ докладні списки затруднених в них працівників і рід виконуваної ними функції в посольстві. Совєтське посольство, яке затруднює 99 працівників відмовилось подати функції своїх робітників.

ҐОЛДА МЕЇР ПОПУЛЯРНА В АНГЛІЇ

Лондон. — „Сандей Телеграф" повідомляє, що в Англії дуже зросла популярність прем'єр - міністра Ізраїля Ґолди Меїр. На запитання дослідного інституту „Яку жінку у світі ви уважаєте найбільш видатною?", в десять вибраних жінок Ґолда Меїр здобула перше місце, одержавши 24 відс. усіх голосів. Далі йдуть королева Єлисавета, принцеса Анна і другі.

НЕДОСТАТОК ПАПЕРУ В ЗСА

Вашингтон. — В ЗСА відчувається недостаток паперу і паперових виробів. Деякі часописи, головно провінційні припинили друкувати літературні додатки, чи поменшили наклад. Представники паперової промисловости подають на це кілька причин. Одною з головних причин вважають надмірне зужиття паперу консументами і промисловістю, а також неконтрольований експорт паперу за кордон.

РУМУНІЯ ПРИПИНИЛА ЕМІҐРАЦІЮ ЖИДІВ

Лондон. — Агенція лондонського „Обсервера" повідомляє з Відня, що Румунський уряд цілком припинив еміґрацію жидів до Ізраїля. В повідомленні сказано, що урядові чинники Румунії не принимають більше жидівських аплікацій на виїзд. Це відноситься в першу чергу людей до-пенсійного віку. В Румунії під теперішню пору проживає ще біля 990,000 жидів. Досі виїхало до Ізраїля 40,000, а дальших 35,000 домагаються виїзду.

ТРУДО ВІДВІДАЄ ЕВРОПУ

Оттава. — Канадський прем'єр Трудо вибирається в в місяці лютому в подорож до Европи. Він відвідає декілька держав, головно тих, які належать до Европейського Економічного Ринку. Метою розмов мало б бути покращання торговельних відносин між европейськими країнами і Канадою.

УРЯДОВА КРИЗА В БЕЛЬГІЇ

Брюссель. — В Брюсселі продовжується урядова криза. Король Будуен доручив лідерові фляманської християнсько - соціялістичної партії Тиндемансу зформувати новий кобінет. Тиндеманс досі займав в уступившому кабінеті пост прем'єр-міністра.

ТІТО В ІНДІЇ

Ню Дейлі. — До Індії прибув з офіційною візитою президент Юґославії Иосиф Броиз Тіто. На летовищі його вітали президент Індії Гирі і інші офіційні представники. Прем'єр - міністер Індіра Ґанді з огляду на хворобу не появилась на летовищі, а зустріч її з Тітом пересунено на пізніше.

„АМНЕСТІ ІНТЕРНЕШИНАЛ" НАТАВРУВАЛА ВІЙСЬКОВИЙ УРЯД ЧІЛЕ

Лондон. — Організація „Амнесті Інтернешинал", яка заступає інтереси політичних в'язнів у всіх державах світу, натаврувала військовий уряд Чіле за тортурування політичних в'язнів. Три представники цієї організації відвідували Чіле в листопаді минулого року та написали звіт, в якому твердять, що під час допитів політичних в'язнів лівих поглядів військові та поліційні чинники застосовують тортури.

ЕВРОПЕЙСЬКІ КОМУНІСТИ ВІДБУВАЮТЬ КОНФЕРЕНЦІЮ

Брюссель. — Тут почалася 26 січня конференція 21 західньо-европейських комуністичних партій, яка має за мету узгіднити спільну стратегію на відтинку внутрішньої і зовнішньої політики. Підготовка до цієї конференції почалася ще осінню минулого року з ініціятиви компартій Франції та Італії.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ СУЖА

Ню Йорк. — Як повідомляє Управа Спілки Українських Журналістів, в суботу, 9-го лютого цього р. тут о год. 2-ій по полудні в залі Літературно - Мистецького Клюбу (149 2-го евеня) відбудуться звичайні Загальні Збори Спілки Українських Журналістів Америки. Кромі звичайного порядку зборів і вибору нової управи СУЖА, будуть обговорені справи дальшого видання журналу „Український Журналіст" і журналісв'язання".

УКРАЇНЕЦЬ ВИГРАВ СУДОВУ СПРАВУ

Джерзі Сіті. — Як повідомила газета „Джерзі Джорнал" з 19-го січня ц.р., відомий в Джерзі Сіті суспільно-громадський діяч, інж. Іван Кравчук одержав грошеве відшкодовання в сумі $4.000 за фізичне пошкодження, яке він зазнав в автовім випадку ще в 1971 році, приймаючи запропоновану судом і адвокатом суму. Адвокат І. Кравчука Джозеф Талафус скористав з послуг співробітника Редакції „Свобода" Ігора Длябоги, вживаючи його як перекладача в цій судовій процедурі.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ ТАКИ ГОЛОСУВАТИМЕ В СПРАВІ ФОРМАЛЬНОГО ОБВИНУВАЧЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА НІКСОНА — ЗАПОВІДАЄ ЇЇ СПІКЕР

Вашингтон. — У понеділок, 28-го січня, спікер Палати Репрезентантів Карл Алберт заявив, що ціла Палата голосуватиме в справі формального обвинувачення („імпічменту") презедента Ніксона, навіть у випадку, якщо б Юридична комісія, яка тепер розглядає цю справу, не видала свого рішення. Спікер Алберт сказав, що Юридична комісія тепер розглядає 18 резолюцій в справі обвинувачення Президента, які були передані їй членами Палати, та що кожна з тих резолюцій може бути предметом голосування цілої Палати. Із спікером Албертом погодився республіканський конгресмен Геролд Фроліх із Висконсину, який є членом Юридичної комісії. Фроліх хоче, щоб ціла Палата нарешті вже голосувала в цій справі, бо це єдиний спосіб, яким можна вияснити цілу ситуацію. Він заявив, що американський народ хоче остаточного рішення щодо Вотерґейтських проблем президента Ніксона, не зважаючи, чи це рішення вийшло б на користь Президента, чи ні. В справі обвинувачення зайняв голос також демократичний конгресмен Пітер Родіно з Ню Джерзі, голова Юридичної комісії, який сказав, що його комісія правдоподібно видасть своє рішення до квітня ц.р. У понеділок, 28-го січня, в справі цього формального обвинувачення Президента відбули наради всі республіканські члени Юридичної комісії та рішили, що президент Ніксон не може бути поставлений в стан обвинувачення за нелеґальне поступовання своїх підвладних. Республіканські члени комісії, які становлять в ній меншість, погодилися противитися всім спробам формального обвинувачення Президента, якщо не буде доказів, що президент Ніксон персонально уповноважував своїх підвладних виконувати ці нелеґальні акти, або знав про їхні наміри поповнити їх.

Сенатор Джексон і конґресмен Ровдс заявилися за обниження цін на бензину

Вашингтон. — У неділю, 27-го січня, демокартичний сенатор Генрі Джексон із стейту Вашингтон і конгресмен Джон Ровдс, лідер Республіканської менпости в Палаті Репрезентантів, заявилися за обниженням цін на бензину. Їхні заяви віддзеркалюють переконання щораз більшого числа законодавців, що Конгрес мусить зайняти становище в цій справі. Виступаючи на телевізійній програмі „Фейс ди Нейшин", сен. Джексон, голова Сенатської комісії для внутрішніх справ, сказав, що якщо Конгрес не проголосує закону, який обнизив би ціни на бензину, то „будемо мати серйозну проблему". Зростаючі ціни на бензину, а також на харчові продукти можуть в 1974-му році довести до серйозної інфляції, сказав Джексон. Він твердив, що якщо арабські держави не знесуть ембарґа на експорт нафти до ЗСА, то наступного літа Уряд правдоподібно мусітиме встановити раціонування бензини. Конґресмен Ровдс, який промовляв на телевізійній програмі „Ішюз енд Енсерс", також думає, що ціни на бензину повинні бути обнижені. Але Френк Ікард, президент Американського Нафтового Інституту, не погодився з твердженням цих двох законодавців. На телевізійній програмі „Міт ди Пресс" він сказав, що американські ціни на бензину залежні від „міжнародних факторів" і тому проголосування Конгресом обнижен я я цих цін не мало б жадного ефекту.

Астронавти на „Скайлебі" продовжують фотографувати поверхню Землі

Гюстон, Тексас. — Не зважаючи на клопоти з жироскопами, яких завданням є здержувати „Скайлеб" від коливання, третя залога цієї космічної лябораторії продовжує виконувати деякі із запляновааних експериментів. Наприклад, минулої неділі астронавти Джералд Карр, Вілліям Повґ і Едвард Ґібсон за допомогою телескопічних фотоапаратів робили знімки поверхні Землі, з яких можна буде вивчати стан лісів, занечищення повітря та води, обсервувати розположення мінеральних покладів, виправляти неточні мапи тощо. Астронавти фотографували північну частину Тихого океану, частини ЗСА, Атлантійського океану та Африки.

Австралійський поет видав антологію українських поетів в Австралії

Мельбурн, Австралія. — В місцевому видавництві The Hawthorn Press появилася як число 9-те публікованої ним серії „Поети Готорна" під назвою „Australia's Ukrainian Poets" антологія творів українських поетів Австралії у виборі й перекладі відомого австралійського поета і перекладача Р. Г. Моррісона. На зміст цієї антології склалися поезії Лідії Далекої, Володимира Біляєва (тепер у ЗСА), Ірини Наріжної, Василя Онуфрієнка, Євгена Зозе, Константина Гіммельрайха, Зої Когут, Івана Смаль - Стоцького, Павла Дубаса, Дмитра Чуба, Клявдії Рошка, Федора Коваля (тепер в Західній Німеччині), Боженни Коваленко і Тані Волошки. Попереджена антологія передмовою перекладача Р. Г. Моррісона з подякою Олені Чорнобицькій, відомій під літературним псевдонімом Лідія Далека, за співпрацю і з присвятою Григорієві Костюкові, голові ОУП „Слово". Завершується видання біо - біографічними довідками про репрезентованих в антології поетів. Р. Г. Моррісон, автор збірок поезій „Ліричні образи", „Книга південноавстралійських віршів" та „Опус 4", відомий також із своїх перекладів з французької та російської мови. В 1972 р. появилася у видавництві Готорна книжка поезій Верлена й антологія „Російські поети Австралії". Ще перед тим Р. Г. Моррісон видав книжку перекладів із лірики Пушкіна. Минулого року, у „Свободі" з 9 березня були надруковані поезії Р. Г. Моррісона в перекладі Лідії Далекої. Живе Р. Г. Моррісон у Гленунґа в Південній Австралії. Набувати книжку можна у видавництві The Hawthorn Press Pty Ltd. 601 Little Bourke Street, Melbourne 3000. Ціна 2.95 австралійських долярів.

СССР пропонує Америці свою пшеницю

Ню Йорк. — Враховуючи трудноші З'єдинаних Стейтів на відтинку забезпечення пшеницею, запаси якої незвичайно змаліли у зв'язку з беззпляновим експортом окремими компаніями, а також у зв'язку з відомим продажем пшениці Совєтському Союзові в 1972 році, яка фактично спричинила кризу на відтинку постачання країни сільськогосподарськими продуктами, заступник совєтського міністра зовнішньої торгівлі В. Алхімов запропонував Америці совєтську пшеницю по ринковим цінам, тобто по яких 6 дол. за бушель. В 1972 р. СССР закупив американську пшеницю по 1.65 дол. за бушель, причому американський уряд ще дав Совєтському Союзові кредити на купівлю пшениці, а крім того доплатив у формі субсидій компаніям і фармерам біля одного більйона долярів. Даючи таку пропозицію щодо пшениці. Архімов не міг утриматися, щоб не закпити собі з американських бизнесменів, нагадуючи, що це є своєрідна відплата за продаж царською Росією Америці Аляски. „Ми не нарікаємо", — заявив совєтський представник, — „отже й ви тепер не повинні нарікати".

Як відомо, американські урядові чинники, включно з президентом Ніксоном і секретарем сільського господарства Батцом, насвітлювали продаж американської пшениці в 1972 р. як „великий торговельний успіх", і ще в січні цього року президент Ніксон поновно обороняв „доцільности" цього продажу, мовляв, ЗСА виконали тоді „свої міжнародні зобов'язання" і в цей спосіб скріпили до себе „довір'я". Фактичний стан такий, що запаси пшениці в ЗСА змаліли до тієї міри, що їх не вистане до жнив 1974 року і тому уряд мусів скасувати обмеження на імпорт пшениці до ЗСА. Прямим наслідком цього непродуманого продажу запасів пшениці Совєтському Союзові в 1972 році є великий зріст цін на сільськогосподарські продукти, а в недалекій перспективі ціна за буханку хліба буде один долар.

Совєтський Союз має нові міжконтинентальні ракети

Вашингтон. — Під кінець минулого тижня, 25 і 26 січня, Совєтський Союз перевів випробування нового типу своїх міжконтинентальних ракет з більшим числом бойових головок. За даними речника Департаменту оборони ЗСА нові совєтські міжконтинентальні ракети подібні щодо величини і засягу до американських ракет типу „Мінетмен", що їх вже має тепер у своєму узброєнні американська авіяція. Характеристичною властивістю цього типу ракет є це, що їхні бойові головки з атомовими зарядами можуть бути спрямовані незалежно на ряд різних об'єктів одночасно, що значно збільшує нищівну силу одного вистрілу. Засяг нових совєтських міжконтинентальних ракет —4,500 миль. При випробуванні, їх вистрілювано з дослідної бази в Тюратамі біля Аральського моря в район Тихого Океану 850 миль на північний захід від острову Мідуей. Американські військові експерти вважають, що совєтська армія одержить ці ракети не скоріше як під кінець 1976 року. Факт, що Совєтському Союзові пощастило розвинути того типу ракети, створює нову ситуацію у відношенні сил між ЗСА та СССР. Інформації про нові совєтські досягнення в ділянці ракетної зброї американські чинники мали вже раніше і власне на цій основі секретар оборони Джеймс Шлесінджер запропонував зміни у спрямуванні американських ракет, щоб у випадку війни з СССР атакувати відразу совєтські ракетні бази, а не міста, як це було в пляні досі.

ЦК КПСС відзначив „перевиконання виробничих плянів"

Москва. — Совєтська преса з 27 січня опублікувала повідомлення ЦК КПСС, Ради міністрів ССР, ВЦСПС (профспілок) та ЦК ВЛКСМ (комсомолу) про „вислідй всесоюзного соціялістичного змагання робітників промисловости, будівництва і транспорту за дострокове виконання н а р одногосподарського пляну на 1973 рік" Згідно з цим повідомленням, совєтська промисловість перевиконала свої виробничі пляни третього року п'ятирічки. „Об'єм промислової продукції збільшився на 7,4 відсотка при річному пляні 5,8 відсотка. Понад плян випущено продукції більше як на 7 мільярдів рублів". За перевиконання плянів вирішено нагородити „червоними прапорами" такі союзні республіки: РСФСР, Українську ССР, Білоруську ССР, Казахську ССР, Азербайджанську ССР, Молдавську ССР, Латвійську ССР. Крім того відзначено ряд автономних республік, країв і областей. В УССР відзначено такі області: Дніпропетровську, Донецьку, Запорізьку, Київську, Кримську, Львівську, Миколаївську, Харківську і Херсонську.

Помер лідер кипрського підпілля ген. Джордж Ґрівас

Атени. — Керівництво ЕОКА, кипрського підпільного руху, повідомило, що довголітній керівник цього руху ген. Джордж Теодорус Ґрівас помер на 75 році у своїй підпільній криївці в портовому місті Кипру Лімассоль. Ґен. Дж. Ґрівас очолював разом з архиєпископом Макаріосом, теперішнім президентом Кипру, протианглійську визвольну боротьбу Кипру, починаючи з 1955 року. По перемозі і встановленні кипрської республіки він розійшовся з архиєпископом Макаріосом, а навіть очолив підпільну боротьбу проти кипрської держави, заступаючи погляд, що Кипр є частиною Греції і повинен бути прилучений до грецького материка. Свою підпільну боротьбу ґен. Ґрівас вів під гаслом „енозіс" — об'єднання Кипру з Грецією, об'єднавши прихильників цієї ідеї в Національній Організації Боротьби за Кипр (ЕОКА). Згідно з інформаціями, ця група нараховує відносно мале число членів і не знаходить надто великої популярности серед населення Кипру. З зовнішньополітичних міркувань уряд Греції формально не підтримував цього руху за об'єднання Кипру з Грецією. ЕОКА продовжувала стосувати терор проти кипрського уряду, а навіть намагалася виконати атентат на архиєпископа Макаріоса.

КОМІСІЯ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ ОН РОЗГЛЯДАТИМЕ СПРАВУ НІНИ СТРОКАТОЇ

Як уже інформовано раніше, петицію в обороні українського мікробіолога, Ніни Строкатої, що її підписало понад 90 процентів учасників останнього З'їзду Мікробіологів Канади в Едмонтоні, переслано до генерального секретаря ОН Курта Вальдгайма та до комісії Людських Прав. У відповідь ОН повідомила канадських мікробіологів, що прийняту петицію передасться до розгляду комісії Люд с ь к и х Прав, не подаючи жадної дати. На окреме звернення д-ра Є. Рослицького у цій справі тепер наспіла відповідь від комісії.

Згідно з повідомленням Комісії Людських Прав ОН, що його підписав Я. Т. Моеллер, справу Ніни Строкатої розглядатиметься на сесії цеї Комісії, яка відбудеться між 4-им лютого та 8-им березня ц. р. Окрім того, пишеться в листі, що „довірочну листу підсумків передасться також до розгляду Підкомісії Поборювання Дискримінації і Забезпечення Прав Меншин, як також і її спеціяльно діючому відділові, з резолюцією 1503 (XLVIII) Економічної і Соціяльної Ради".

Ніна Строката, — дружина Святослава Караванського, це відомий український мікробіолог, праці якої друкувалися колись у багатьох журналах СССР. До її арешту в 1971 році вона працювала в Медичному Інституті в Одесі. Бувши дружиною Караванського, вона відмовилась свідчити проти нього на закритому суді, до чого змушувало її КҐБ. На одному з переслухань вона порівняла свою ситуацію до жахливої долі переслідуваних жінок за часів культу Сталіна, заявляючи, що „моральним обов'язком жінки є боронити свого чоловіка", та що „вимога від неї його виректися й публічно засудити є аморальною". За це та за „поширювання протисовєтської літератури", яке мало складатися із знайдення в неї копії листа до Сахарова, двох примірників „Українського Вісника", транскрипту суду над Погружальським (підпалив Бібліотеку Академії Наук у Києві) та листівки поширюваної в Москві голляндським туристом, її засуджено на чотири роки ув'язнення, мимо того, що, як твердить 25-те число російського самвидаву „Хроніка Біжучих Подій", Строкатій не доказано жадної вини, ані до жадної вини вона не призналася.

У своїй петиції мікробіологи Канади, між іншим, звернулися до ОН про забезпечення за Строкатою загально-людських прав, відкритого суду, на якому вона могла б себе боронити в присутності мікробіологів, журналістів і правників із Заходу, та представників ОН, щоб забезпечити за нею такі самі права „якими користується тут кожний із нас кожного дня, правом на студії, досліди і публікацію своїх праць, незалежно від наших політичних, культурних чи релігійних переконань".

Заходом українських мікробіологів петицію в обороні Ніни Строкатої вислали до ОН також і американські мікробіологи.

„Ганна Колесник, колишня зірка Київської опери, співає могутньо" — твердить П. Ґ. Дейвіс у „Ню Йорк Таймсі"

Ню Йорк. — Відомий і скупий на похвали концертовий рецензент „Ню Йорк Таймсу" Пітер Ґ. Дейвіс дав одну із найкращих і найбільш похвальних оцінок недільного концерту Ганни Колесник, хоча і тут не обійшлося без деякої плутанини українського з російським. У надрукованій у виданні „Ню Йорк Таймсу" з вівтірка, 29-го січня, рецензії під заголовком: „Ганна Колесник, колишня зірка Київ с ь к ої опери, співає могутньо", згаданий рецензент пише:

Ганна Колесник вповні опанувала сцену в Ассемблі Голл Гантер Коледжу в неділю вечером, передаючи багато із наявности та поваги, що їх вона безсумнівно надала Українській Київській Опері, в якій вона була провідною артисткою. Політичні непогоджування із совєтськими властями припинили кар'єру пані Колесник у Києві і вона з родиною покинула Київ рік і пів тому. Цього місяця вона прибула до цієї країни через Канаду і робить концертове турне по Північній Америці. Могутнє меццо-сопрано пані Колесник є неомильно російське в тембрі з його гортанним, крицевим, колюмнарним тоном та тугим вібрато. Дійсний голос величезний і хоча вона безстрашно використовувала повноту звучности, то здавалося, що вона ще має дещо до заощадження в обидвох екстремах. Проблеми точного впаду в тон тут і там проявлялися, зокрема коли треба було розвинути довге легато, але в загальному дійсна якість її голосу (інструменту) є справді замітна. Також типово слов'янський був її широкий емоційний підхід до оперових арій, мистецьких та українських народних пісень — своєрідна дуже сильна напруженість, яка дуже виразно каже нам „я буду дуже сумна" або „я буду дуже весела". Важко опертись опануванню такою прямою інтерпретаційною щирістю і пані Колесник виразно мала безпосередній імпакт на її переважно російськомовну публіку. Пані Колесник акомпаніював її племінник Володимир Ратушний" — закінчує свою рецензію в „Ню Йорк Таймсі" Пітер Ґ. Дейвіс, помилившись щодо ідентифікації переважно української публіки, назвавши її „російськомовною".

Брежнєв прибув на Кубу

Гавана. — Згідно з повідомленням гаванського радіо, генеральний секретар ЦК КПСС Л. Брежнєв прибув з офіційними відвідинами на Кубу вечором 28 січня. На аеропорті його зустрічав прем'єр Фідель Кастро. На Кубі Брежнєв перебуватиме до кінця цього тижня. Ніяких даних про саму програму відвідин досі не подано. За непідтвердженими інформаціями, Брежнєв, крім розмов з Кастром, мав би взяти участь в нараді комуністичних лідерів країн Латинської Америки, які з цієї нагоди відбудуть в Гавані конференцію. В дорозі на Кубу літак, в якому їхав Брежнєв, зупинявся в Нюфаундленді для поповнення пальним. На аеропорті в Ґендер його офіційно зустрічав від імени канадського уряду міністер Доналд Джеймсон.

ЄВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Страх перед націоналізмом

Не зважаючи на всі запевнення кремлівських самодержців Брежнєвих і їх київських сатрапів Щербицьких, що вони „повністю розв'язали національне питання" в Совєтському Союзі, висловлювані особливо ж з приводу відзначування 50-річчя існування СССР, загрози націоналізму в Україні та в інших національних республіках Москві ще й досі не повелося зліквідувати. Доказом цього можуть бути не тільки безконечні репресії, арешти й суди над українськими діячами культури, але й усі ті безперервні й наполегливі пропагандивні кампанії московського режиму в Україні проти найголовнішої — як виходить — небезпеки і для Москви і для встановленої у поневолених большевизмом країнах комуністичної системи, що нею є „буржуазний націоналізм" українського й інших народів.

Доказом цього, яким загрозливим під сучасну пору, по багатьох десятиріччях безоглядного терору й нищення — залишається і продовжує бути український націоналізм, може послужити совєтська книжкова продукція українською мовою. В каталозі запланованих на 1974 рік видань, що його видала п. н. „Нові книги України" московська „Международная кніга", зареєстровано аж шістнадцять назв книжок проти „українського буржуазного націоналізму" і чотири проти „релігійних пережитків". „Павутиння омани", „Тавровані презирством народу", „Пекінська карта українських буржуазних націоналістів", „Вороги миру в Европі", „Разом творять чорну славу", „Прокляті народом" — це тільки деякі із назв запланованих на 1974 рік совєтських видань. Проте ж, вони показові для того звіринного страху режимних чинників перед виявами національної й політичної свідомости українського народу.

Водночас із цим, дуже показовим для московських намагань знищити українську історичну свідомість є повний брак у списках запланованих на 1974 рік видань будьяких праць чи й досліджень з української історії, чи то з часу Київської Руси чи й української козацької держави. Зникли з цьогорічного як і минулорічних каталогів навіть повідомлення про вихід навіть уже запланованих видань, таких, як, наприклад, десятитомового тлумачного словника української мови. Серед заповіджених для видання літературних творів майже немає видатніших прізвищ.

Все це доводить, що започаткований Кремлем і його Щербицькими наступ для знищення України розгортається пляново й послідовно.

Перемир'я без миру

27 січня проминув рік від часу, коли у висліді інтенсивних зусиль Генрі Кіссінджера, тоді ще тільки дорадника президента Ніксона у політичних справах, прийшло до підписання договору про перемир'я між Північним та Південним В'єтнамом і т. зв. Тимчасовим урядом Південного В'єтнаму (в'єтконгом) та З'єднаними Стейтами Америки. Факт підписання договору про перемир'я у Південному В'єтнамі оцінювано в тому часі як „історичної ваги подію", яка, мовляв, започаткує нову сторінку на відтинку внутрішньов'єтнамських стосунків.

Рік часу розвіяв ці надії і перекреслив практично всі передбачування та накреслені договірними сторонами пляни забезпечити у Південному В'єтнамі справжній мир. Найкращим доказом, що досягнуте перемир'я не принесло миру, є інформація про те, що за минулий рік у збройних сутичках на просторах Південного В'єтнаму загинуло 60,000 вояків — південнов'єтнамців і комуністів. Очевидно, до цього треба додати чималі втрати серед цивільного населення і знищення в містах і селах Південного В'єтнаму.

В офіційній американській оцінці — перемир'я у Південному В'єтнамі рахується як „мир з честю". Такої думки на початку придержувався також сам архітект перемир'я Генрі Кіссінджер, але десь перед місяцем він дещо модифікував свою оцінку, заявляючи, що „ми, очевидно„ не зуміли забезпечити тривалого миру, тільки пересунули вирішення у вирішення виключно в'єтнамське". Коротко, якщо мир заіснував, то тільки для ЗСА, які відтягнули з Південного В'єтнаму свої збройні сили, обмежуючись до матеріяльно - технічної і фінансової підтримки Південного В'єтнаму.

За всіми даними, південні в'єтнамські комуністи з підтримкою Північного В'єтнаму готуються до захоплення влади у Південному В'єтнамі. Виведення з Південного В'єтнаму американських військ облегшило їм в цьому ситуацію. Розрахунки на те, що Міжнародна Контрольна Комісія зможе забезпечити мир у Південному В'єтнамі, цілком завели, бо ні одна зі сторін цієї Комісії не респектує. Не приходиться дивуватися, що південнов'єтнамський президент Ван Тю заявив, що „дійсний мир — це територіяльна безпека, охорона жнив, зріст продукції, саморозвиток. Передумовою цього є послаблення комуністів, перемога над ними, знищення їхніх збирачів податків, їхніх загонів атентатчиків".

Ясно, що при такій настанові окремих сторін у південнов'єтнамському конфлікті на ніякий справжній мир у країні не можна надіятися до того часу, поки одна зі сторін остаточно не здобуде для себе перемоги.

Дослідження виказує, що можна зменшити число військових резервістів

Вашингтон. — Дослідження, переведене Брукінгс Інституцією, виказало, що можна зменшити число військових резервістів на одну третю й не послабити мілітарної сили ЗСА. Автором цього дослідження, яке має назву „Резервові збройні сили ЗСА; Проблема вікендового воїна", є колишній полковник військового летунства Мартин Бінкін, який є тепер науковим працівником цієї Інституції. Бінкін твердить що зменшення числа резервістів із 900,000 до 600,000 не тільки не послабило б американських збройних сил, але також заощадило б Департаментові оборони 1.4 більйона долярів річно. Він вказує, що близько 300,000 резервістів тепер виконують цілком неконечні обов'язки, або такі, що не зв'язані з модерними методами ведення війни. Між іншим, Департамент оборони також плянує редукцію в числі військових резервістів і свої пропозиції в цій справі має передати Конгресові на початку лютого, разом з оборонним бюджетом на фіскальний рік 1975.

Я. Гайвас

НАСЛІДКИ ЄГИПЕТСЬКО-ІЗРАЇЛЬСЬКОГО ПЕРЕМИР'Я

Єгипетсько - ізраїльське перемир'я підписали без особливих фанфар, але не так, як це звичайно водиться з підписанням таких договорів. Не командуючі генерали чи їх уповноважені, навіть це міністри закордонних справ чи спеціяльні амбасадори, а голова держави і голова уряду. За Єгипет президент Садат, за Ізраїль прем'єр Голда Меїр. Ніхто не знає, як події розігруватимуться далі, скільки часу забере, щоб настав справжній мир, але вже сьогодні треба сказати, що ці два підписи дуже значуще підкреслили значення перемир'я і вагомість його наслідків.

Як дійшло до нього? Що і як сталося, що в такій загостреній атмосфері взагалі до нього так швидко дійти? Які причини довели до цього?

Хоч сьогодні підслухові апарати є майже в кожній „дипломатичній кухні", а магнетофонні записи працюють навіть там, де ми їх найменше сподіваємося, то напевно не всі позакулісові причини й потягнення у цій справі будуть нам відомі. Майже вся без вийнятку світова преса підкреслює заслуги американського державного секретаря Кіссінджера та його дипломатичні галанти. І це оправдано. Так само немає сумніву, що положення і загроза на Близькому Сході поставили ЗСА в умови, з яких за всяку ціну треба було знайти вихід. Але так само не може бути сумніву, що Кіссінджер не поїхав туди з порожніми руками та що він мусів переконати єгиптян в готовості ЗСА заплатити високу ціну. Першою і „маленькою" ратою слід уважати тих сто мільйонів долярів, що їх ЗСА вже признали Єгиптові на побудову трубного получення вздовж Суезького каналу, яке дасть змогу перепомповувати швидко і дешево велику кількість нафти, відтяжуючи таким чином канал.

Одночасно з тим Кіссінджер мусів переконати єгиптян, що ЗСА не погодяться на дальший зріст впливів СССР в цьому надзвичайно важливому районі і через те рішені в потребі вжити всю свою силу. Єгипетські керівники мусіли зрозуміти, що в такій ситуації Ізраїлю вони ані не знищать, ані не „скинуть у море", а тільки дальшим загостренням положення і неуступчивістю наведуть тяжкі проби на свою країну і своє населення.

Нарешті вони за десяток років пізнали, що їм від Москви і большевизму нічого чекати. Большевики їм дають зброю, харчі, гроші і вишкіл з однією тільки метою: раніше, чи пізніше прибрати їх до своїх рук, разом з тим усім, що вони їм „подарували", продали, чи позичили. Вимовною ілюстрацією до тієї большевицької тактики може бути Литва. Большевики „подарували" Литві Вільну, яке вони забрали від Польщі. Але ще не потахла радість литовців з того приводу, як ті самі большевики забрали цілу Литву, разом, очевидно, з тією ж Вільною. То ж чи міг у тій ситуації Єгипет зробити щось іншого, як зробив?

З другого боку, ізраїльські чинники усвідомляти собі, що на довшу мету вони не можуть бути у війні з усіма своїми арабськими сусідами. Отже, їм треба теж поступитися і заплатити єгиптянам ціну, щоб розірвати довкруги себе залізне арабське кільце.

Для свіжо - підписаного перемир'я буде важним, а навіть якоюсь мірою вирішним, яку поставу займуть до нього інші арабські країни. Вони проклямували й голосно реклямують свою єдність. Одначе в тій єдності, поза її релігійною основою, є глибокі щілини. Ось третя арабська країна, військо якої брало участь у останній війні і яка межує з Ізраїлем, Йорданія, опинилася в дуже складному положенні. Поминаючи вже те, що арабські екстремісти трактують її як виродка, а такі, як Сирія, чи Ірак утримують з нею контакт тільки з конечности, войовничі представники палестинців заявили, що вони ніколи не дозволять на поворот правого берега Йордану до Йорданії, хоч формально - правно він туди мав би належати й Ізраїль забрав його від Йорданії. Вони недвозначно й голосно заявляють, що має постати з тих теренів, а теж з частини теперішньої Йорданії окрема держава Палестина, очолена власне ними. Що та нова держава звернулася б своїм вістрям проти Йорданії, не можна сумніватися. Отже, що в такій ситуації має робити уряд і король Йорданії? Допомагати закидати собі зашморг на шию? А й іншим арабським сусідам така розв'язка не в смак, бо усвідомляють собі, що та нова держава довго була б джерелом неспокою, неполадків та ферменту. Сирія й Ірак разом воювали проти Ізраїля, але їхні режими не можуть знайти між собою спільної мови, бо обидва в руках Баатс (соціялістичної) партії, які, хоч одноіменні, є взаємними конкурентами і поборюють себе. Знов же найгарячіший визнавець „скинення Ізраїля в море", лівійський лідер полковник Ґвадафі, який взагалі був проти всяких переговорів з Ізраїлем, саме тепер „вилизується" зі своїх спроб добитися унії наперед з Єгиптом, а потім з Тунісом, які закінчилися радше гумористично. Взагалі на цьому відтинку дивна ситуація: величезна простором, пребагата нафтовою продукцією і з малим населенням Лівія намагається приєднатися до котрогось зі своїх сусідів, але, не зважаючи на її величезне „придане", якось це не виходить.

Все це промовляє, що, не зважаючи на негодування, а, може й лайки з боку інших арабських країн під адресою Єгипту, заключене з Ізраїлем перемир'я має всі вигляди на довготривалий успіх. Не буде це йти легко, не буде це швидко, але вибраний Садатом, президентом Єгипту, напрямок буде продовжуватися. Довготривалі інтереси заінтересованих чинників з малими вийнятками вимагатимуть цього.

Одначе є теж великий вийняток. Тим вийнятком є СССР. Бо хоч Сирія, мабуть, втратить частину своєї колишньої території, а це

(Закінчення на стор. 3-ій)

Степан Куропась

УНСОЮЗ І СТАРШІ СОЮЗОВЦІ

Українські газети, переповнені шпальтами патріотичних промов наших батьків народу. На зміну не зашкодить написати дещо про дуже важливу справу, яку видвигнула „Свобода" — в пошані до старших. На мій допис у „Свободі" на цю тему я одержав кільканадцять листів від старших союзовців. Одні з них ще здорові, дістають пенсію або і дві, їх дружини, звичайно молодші, ще приносять „пейду", або чека соціяльного забезпечення. Але є й такі, що живуть у чужих людей, в чужій хаті, деякі в домі для старців, одні з них здорові, інші спаралізовані, не можуть писати ні читати, але про Комісію УНСоюзу для старших союзовців довідалися. Мені, як секретареві Комісії, неможливо всім їм відповісти, бо Комісія покищо паперова і не має впливу на „власть імущих", на хід політики для старших в рямках Союзу. Тому у „Свободі" — всім тим добрим людям належиться відповідь в дусі клича: „В пошані до старших". Деякі з листів себе взаємно доповнюють, інші однозгідні. Питають мене: чому „Свобода" від себе щось не написала, чому ніхто з членів Головного Уряду не вшанував старших? На це я відповіді не маю. Стверджую лише, що одинокий головний радний з Канади Дмитро Погадинець відізвався. Він в довгому листі радіє, що Комісія у 80-річчя УНСоюзу відчула „дух часу". Він піддає кілька думок, які повинні бути передискутовані на Конвенції в травні ц. р. Його думки і звернення відносяться не лише до живих ,але і мертвих та ненароджених союзовців.

З важливіших голосів згадати б:

Ілля Чорний, літ 90, напів спаралізований, вступив до УНСоюзу в 1914 р., до 54-го Відділу в Голійок, Мас. Тепер живе в домі для старців в Провіденс, Ровд Айленд. Був делегатом на конвенції УНС у Філядельфії (непригадує року!) і поставив внесення на будову захисту для старших членів УНСоюзу. Він пише, що Конвенція внесок схвалила і зарядила збірку по Відділах, а як зайде потреба, то тоді Союз доплатить зі своєї каси. Були палкі заклики, дискусія і кожного місяця на зборах Відділів секретар читав „урядово" обіжник з Головної Канцелярії. Відділи влаштовували імпрези і секретар висилав гроші на захист до Головної Каси. Він вичитав у фінансовому звіті з листопада 1973 р., УНСоюз винен до Дому Старців суму 191,834.84 дол. Його лист зводиться до того, що „Правосильна Комісія для старців має право заряджувати тим фондом, зібраним на фонд старців, бо ті старці на той фонд гроші складали як пчоли мед до вулика і тому їмся той мед належить".

Петро Мартинюк, якого я знаю ще з 1937 р. з Конвенції у Вашингтоні, радіє, що Комісія зачала роботу, бо „ліпше пізно, як ніколи". Він член 204 Відділу, його доні, одна в Каліфорнії, друга в Лонґ Айленді, і він шукає місця між чужими. Радить, щоб Комісія вислала формулярі до відділів, щоби реєструвати старших. Пише він, що справою повинні зайнятися всі чотири Союзи. Деякі старші люди мають поважну готівку, яку віддали б охоче в руки тих, що запевнили б їм старість між своїми.

Іван Посипайло живе на Флориді і у листі дорікає Комісії, що вона нападає на СКВУ і федеральний Уряд! Не знаю, де він у моїй статті таке вичитав. Але він каже, що ніяка комісія не зможе щось зробити там, де йдеться про мільйонові суми гроша, а їх Комісія не має. Вже давно пора нам, старшим, зрозуміти, що ніхто і ніде не буде за нас дбати, коли ми самі про себе не подбаємо. Правда, а щодо „Смол Бизнес Адміністрейшен", адресу якої він дає Комісії, то мушу признати, що я є членом Ради цієї Комісії стейту Іллиной і що можна дістати позику для існуючих бизнесів і що — як у нас ще немає нічого, немає перших 150 тисяч дол., то нема чого жадати позички на 300 тисяч. А для зорганізування перших 150 тисяч треба часу і людей, бо щоб старші віком люди мали легкі роботи в саді, майстерні, бібліотеці, щоб могли мати „музику з танцями" на вечірніх розвагах і щоб те все матеріяльно себе оправдувало та ще давало певний прибуток на сплату позики і дальшої розбудови та медичної опіки, то це не під силу Комісії і 4-ох Союзів. Але можна пробувати зробити щось у меншому маштабі і поради пана Посипайла добрі, бо в Америці зобов'язує засада: „Гелп юрселф", — допоможи собі сам! Ця засада добра, коли старці ще здорові. Треба розрізнити потреби немічних старців і потреби старших віком.

Інж. Константин Гуран з Рочестеру студіював в Празі. Я пригадую його, а він мене. Дає добрі ради. Прононує купити більший шмат землі і переконати старших людей, щоби „перейшли до природи". Там можна подбати про зайняття на добровільній базі, розваги і т. п. У вигідному гуртожитку, при медичній опіці і праці, при квітах, ярині, при годівлі курей і навіть кілька корів, старші люди будуть вдоволені, здоровіші фізично і духово! В Рочестері була спроба створити пансіон, були збори під церквою в тій справі, був створений Комітет, але ніхто не зголосився до співпраці і ні одна особа не заявила, що хотіла б там мешкати. При церкві св. Иосафата на запит пароха, що старші люди хотіли б в Рочестері мати, не було жадної відповіді, ні зацікавлення.

Ярослав Заремба з Єлизабету в інтересному листі має конкретні вказівки для Комісії. Зібрати голоси людей, зійтися і випрацювати плян про те, де і в якому стейті найкраще створити Захист для старших. Не спішити, але теж не відкладати цієї актуальної справи. Старших треба ділити на дві категорії, на немічних старців і потреби старших віком. Він належить до другої категорії і для нього було б ідеально мати до диспозиції мешкання, лазничку, комірку, кухню, їдальню і спальню за оплатою 150 дол. місячно. На забезпечення місця міг би дати згори 2-3 тисячі долярів. Тому, що УНСоюз обтяжений тепер хмаросягом, треба заінтересувати справою всі Союзи і за їх спільною матеріяльною і моральною підтримкою виклопотати всю можливу допомогу — федеральну, стейтову і міську чи повітову. Створити „Фонд наглої потреби" для тієї справи. Потреби української людини може заспокоїти тільки рідна громада.

Іван Бішко, член 325 Відділу з Бруклина, який живе тепер у Савона, Н. Й., має малу надію, щоб теперішній уряд зробив щось в справі „пошани до старших і лицем до молоді". Він радить, щоб Комісія випрацювала плян фінансової субсидії для створення Захисту для старших віком. Одинцем важко давати поради, але збірна рада, а відтак збірний плян всіх голосів може розв'язати справу допомоги для старших союзовців

Мирослав Зобнів, „алюмнус" Джон Гопкінс університету, і член 320-го Відділу в Балтиморі, має можливий до переведення плян реформи серед старших союзовців відносно заповітів і записів. Йому не треба жадної допомоги, матеріяльно добре забезпечений з дружиною на старість. Але — пише він — ми бажали б, щоб свої старі літа перевести серед своїх і бути спокійним, що по нашій смерті ввесь залишений масток перейде в свої руки, а таких як ми є багато. УНСоюз з федеральною допомогою повинен створити більшу українську оселю, близько Союзівки, де наші старші люди могли б перевести останні свої літа, серед своїх, а по смерти залишити свій масток для розпорядження УНСоюзу. Так УНСоюз дістав би майбутні фонди на дальшу допомогу. В такій великій оселі знайдуться люди різних професій, з яких можна створити адміністрацію, лікарську і суспільну опіку. Глибша аналіза думок, висловлена людьми різних професій і переконань, може дати певний напрям відносно цієї важливої справи — закінчив свого листа шановний магістер з соціології і психології.

Комісія вдячна всім згаданим людям доброї волі!

ГОЛОС ЧИТАЧІВ

МАЄМО ДРУГИЙ ГАРВАРД

Прочитавши повідомлення у „Свободі" з 21-го січня 1974 р., що в Оттавському університеті створено „Український Центр Науково - дослідчої і студійної праці", а університет в офіційнім акті забезпечив:

1) Наукові досліди над українською літературою, філологією, історією, політичними і соціологічними проблемами та української канадіяни;

2) Публікації наукових, праць в українській , англійській і французькій мовах;

3) Влаштування наукових конференцій і семінарів..;

4) Призначення стипендій для адептів української науки.

Мусимо признати, що це величезне досягнення.

Ця історичного значення подія, це вислід наполегливої праці людей великої ідеї. Новостворений Науковий Центр матиме величезне значення у розвиткові української науки, що своїм характером і повагою впливатиме у майбутньому на формування життя нашої діяспори з одного боку — та буде джерелом наукових праць й інформацій про нас для наших співгромадян з другого боку.

Годиться підкреслити, що завдяки заходам та наполегливій праці проф. Біди і його сміливим задумам і — як нас інформує „Свобода" — спонзорам цього діла пп. д-р Надії й інж. Івахнюк, постав Український Науковий Центр в Оттаві.

Українська громада належно оцінить їхній вклад в українську культуру.

Сповнилися задушевні бажання багатьох українців і тепер можемо сказати, що маємо „другий Гарвард", тільки цим разом в Канаді.

Роман Кепала

М. К.

Конвенція Української Католицької Молоді в Міннеаполісі

Під патронатом Преосвященного Кир Ярослава Ґабра, духовною опікою о. крил. д-ра Степана Кнапа і під кличем „Наш обряд це наша спадщина — зберігаймо його", відбулася в Міннеаполісі, 23-25-го листопада м.р. П'ята Річна Конвенція Української Католицької Молоді Епархії св. о. Николая. Конвенцію успішно підготовив комітет Організації Української Католицької Молоді при церкві св. Константина в Міннеаполісі, в такому складі: Володимир Сеник, голова, Марія Кміт, заступниця голови, Марія Анна Ерко і Люба Дудар, секретарі, Орест Татарин, касир, і члени: Патриція Ерко, Тереса Кіт, Евген Кміт, Иосиф Крицишин, Павло Маковецький, Роман Смулка, Роман Воробій і Анна Заставна.

Наради відбувалися в готелі Лемінґтон, при участі 150 реєстрованих делеґатів, в тому велике число третьої а навіть четвертої ґенерації, котрі репрезентували 14 парафій епархії в таких містах: Чикаґо (Іллиной), Ворені, Дірборні, Гемтремку, Дірборні Гайтс (Мічиґен), Мінстері (Індіяна), Міннеаполісі і Сейнт Полі (Міннесота) та Омазі (Небраска). Було багато гостей, навіть з таких далеких міст як Філядельфія і Едвардсвілл у Пенсильванії і Стемфорд, Коннектикат. Церковну владу на конвенції репрезентували, окрім о. крил. д-ра Степана Кнапа, о. крил. Василь Білинський, о. д-р Роман Даниляк, о. Михайло Боянчок, о. Володимир Климчук, о. шамб. Ярослав Свищук, о. Вейн Ручґі, о. Нестор Педелєский та о. Иосиф Федишак, з церкви св. Івана в Міннеаполісі. Присутньою була також Дарія Маркусь із Чикаґо, і представники Ліґи Українців Католиків Америки, пп. Иосиф Луків, голова та Степан Пристопад, колишній голова.

Програма Конвенції розділено на три дні.

Перший День Конвенції

У п'ятницю раненько, в церкві св. Константина, о. крил. Кнап відслужив Святу Літургію в намірені української католицької молоді, а після цього, в готелі почалася реєстрація делеґатів. Кожний учасник одержав гарно виготовлену книжку з програмою, привітами та списком 73-ох жертводавців парафії св. Константина, котрі фінансово причинилися до успіху цеї конвенції нашої молоді.

Ранок і пора після обіду були вільні, на відпочинок після довгої дороги, оглядини міста, чи відвідини приятелів.

Офіційне відкриття спільною молитвою відбулося о 4-ій год. по полудні. Для кращого зрозуміння програму Конвенції треба було вести на двох мовах, українській і англійській. Вступне слово-привітання виголосив Володимир Сеник, голова Конвенційного комітету, а Марія Кміт, заступниця голови представила священиків, гостей і делеґації. Зразу, після цього вибрано ділові комісії, до котрих увійшли по одному представникові від кожної парафії.

До Резолюційної комісії увійшли: Іван Шалява, Михайло Пилипчак, Ірена Голод, Володимир Заокопний, Богдан Коцур і Мирон Панчук, всі з Чикаґо, Даєн Золя з Гемтремку, Іван Корнило з Дірбону Гайтс, Павло Гришко з Ворену, Андрій Соловій з Дірборну, Стефанія Івахів з Мінстеру, Патриція Ерко з Міннеаполісу, Павло Маковецький з Сейнт Полу і Олександер Прокивуя з Омаги.

До Організаційної комісії увійшли: Марія Клиш, Анна Пилипчак, Анна Крайник, Лена Новаринська, Юрій Фурґал, усі з Чикаґо, Цілія Бабер з Детройту Гайтс, Володимир Бойко з Дірборну, Михайло Кшановський з Мінстеру, Степан Букса з Ворену, Роман Смулка з Міннеаполісу, Иосиф Крецишин з Сейнт Полу, Мілі Букса з Гемтремку, і Андрій Галенда з Омаги.

Після вибору комісій, загальні наради перервано до наступного дня. Увечері, відбулася спільна вечеря для делеґатів і гостей, на котрій головну промову виголосив о. крил. д-р Степан Кнап. Роджений вже в Америці, він закликав молоде покоління не стидатися, а кріпко держатися українського обряду і культурної спадщини наших предків. Він вказував, що наша Церква мусить бути твердинею для збереження всіх наших культурних надбань. Церкву нашу треба охороняти, зберігати і розбудовувати. Від Ліґи Українців Католиків Америки коротке слово виголосив Иосиф Луків.

Попис Молоді

Попис молоді, в котрому брали участь позамісцеві і місцеві делеґати відбувся під керівництвом Анни Заставної і Євгена Кміта. Програма була різноманітна і цікава. Іван Бабак з Дірборну, по-мистецьки виконав фортепіянове сольо, а Роман Терлецький на бандурі і Цілія Бабер на флейті викликали велике захоплення у слухачів виконанням мелодій „Взяв би я бандуру" і „Спи дитино". Леся Мартинюк, Оля Копчак і Анна Крайник із Чикаґо, розбавили публіку імпровізацією американської мелодії з 50-их років „Джанні Енджел". Олександер Продивус і Андрій Галенда виконали пісню „Ой нема ні вітру ні хвилі" та „Вечерниці", де виступили також Зеня Галенда і Ірена Жук. Всі вони з Омаги. На високо-мистецькому рівні був виступ Даєн Золі з Гемтремку. Вона заспівала дві пісні, одну англійську „Є місця котрі я памятаю", Джуді Колінс, і „Соловей і Троянда" Анатовського. Несподіванкою був виступ молоденької, Христини Павлишин з Фергус, котра виконала два народні, танки, „Козачок" і „Верховину.

(Закінчення буде)

НАСЛІДКИ ЄГИПЕТСЬКО-ІЗРАЇЛЬСЬКОГО ПЕРЕМИР'Я

(Закінчення зі стор. 2-ої)

більше Йорданія, то це є нічим у порівнянні зі стратами СССР. В першу чергу престиж. В переговорах, що довели до перемир'я, майже зовсім не було СССР. В документах перемир'я про них ані згадки. ЗСА дуже твердою ногою стали на терені Близького Сходу і кинули свою вагу не лише на підтримку перемир'я та на його наслідки, але й взагалі на дальший розвиток подій. Сталося це після величезних большевицьких жертв, мільярдів рублів в грошах, зброї, всякому іншому постачанні, накінець в людях. Бо ж не є ніякою таємницею, що большевики потерпіли втрати в людях і в Сирії і менші в Єгипті. Вислід же такий, що перемир'я заключене без нього і по всякій правдоподібності виразно проти нього.

Одначе, ще не зовсім можна виключати різні несподіванки. Бо. арабський світ має свій стиль штилєта, пістолі, гранати, чи в потребі отруї. І вдачне їхнє ужиття може вирвати людей, яких буде важко заступити.

Повідомлення Колегії пропам'ятної Воєнної відзнаки УГА

Делеґатура на ЗСА і Канаду

До відома кол. Воякам і Старшинам УГА.

На запити кол. Вояків і Старшин УГА подаю до відома, що вже передано у виробництво і незабаром буде готовий новий випуск Воєнної Відзнаки УГА.

Старшини, Підстаршини і Стрільці УГА, які вже мали цю відзнаку, але ж втратили її під час Другої світової війни могтимуть уже в найближчому часі її набути. До замовлення треба додати заяву з підписом бодай одного Старшини чи й Вояка УГА, що замовляючому така відзнака була признана. На еміграції є багато Вояків, Підстаршин і Старшин УГА, які мають право носити таку відзнаку, але досі її не мали. Вони повинні надіслати заяву з даними про час служби в УГА й назву частини, чи частин в склад яких вони входили.

Про Воєнну Відзнаку УГА можуть старатися також родини Померлих.

Зголошення слати на адресу: Petro Postoluk, 158 Linden Ave. Irvington, N.J. 07111.

Перемиря у Південному В'єтнамі не принесло миру

Сайгон. — 27 січня проминув рік від часу підписання в Парижі договору про перемир'я у Південному В'єтнамі, але по сьогодні минулий рік не приніс для населення справжнього миру. За даними сайгонського уряду, упродовж 1973 року всутичках з повстанськими комуністичними частинами і з північно-в'єтнамськими відділами загинули не менше 60,000 в'єтнамців, в тому 45.000 в'єтнамських комуністів. Бої відбуваються на просторі усього Південного В'єтнаму, бо південнов'єтнамський уряд має в пляні знищити якнайбільше число комуністичних опірних пунктів.

КНИЖКИ
РАДИМО ЧИТАТИ!

Б. Грінченко: Дві повісті (тверд. оправа) $2.85; З. Дончук: Праця і нагорода (вел. книга, твр. опр.) $6.00; В облозі (роман) $5.00; П. Загребельний: Первоміст (роман про давню Київську Русь, твр. опр.) $2.90; Юл. Мовчан: Що варто б знати (твр. опр.) $4.25; Записки лікаря (тврд. опр.) — цінне! $5.00; Ів. Манило - Дніпряк: Меч Святослава (нові твори. Зоряність — Кипень — Сполучені Штати України. З ілюстр.) $2.00; Дм. Нитченко: Укр. правописний словник $2.50; А. Орел: Укр. словник чужомовних слів (три томи) $6.90; В. Гжицький: Два романи (тверд. опр.) $3.45; Літ. Альманах „ВОЛОСОЖАР" (твори укр. письменників) $0.75; Літ. журнал „ВОЛОСОЖАР" (15 чисел) $2.00; Книга про К. Лисюка $1.00; В. Винниченко: Оповідання $1.00; Дм. Чуб-Нитченко: На Гадючому острові $0.75; ЕЛЬДОРАДО (твори укр. письм.) $0.65; ВЕРИТАЙПЕР (друкувати книжки чи журнали) $650.00. Замовлення та гроші висилайте на адресу В-ва „ВОЛОСОЖАР": Mr. Ivan Manylo, Cumberland Rd., Millville, N.J. 08332, USA.

P.S. Висловлюємо найсердечнішу подяку ВП. Панові І. ТОЛОЧНОМУ (США), який вже замовив у нас (за готівку) 61 укр. книжку! БАЖАЄМО ЙОМУ ЩАСТЯ-ЗДОРОВ'Я в Новому Році! — Ів. М.-Д.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Громадські сходини ФКУ в Клівленді

Клівленд, Огайо (В.Л.)— 23 грудня м. р. заходом місцевого Комітету ФКУ, відбулась зустріч жертводавців ФКУ із Головною Екзекутивою Фонду Катедр Українознавства. Голова ГЕ ФКУ С. Хемич та організаційний референт В. Тарнавський звітували про вислідні й дальші плянування кампанії ФКУ, як також інформували про розвиток дії Гарвардського Центру Українських Студій, складаючи рівночасно подяку представникам ФКУ і фундаторам за зрозуміння ваги і важливости справи ФКУ, за підтримку і за жертвенність.

Короткий звіт про збіркову акцію в Клівленді подав голова місцевого Комітету ФКУ Василь Лагошняк. До місяця грудня 1973 року Клівленд пожертвував на ФКУ 136.118 дол. В тому 526 осіб склали 125.757,00 дол. а 40 організацій і товариств 16.361,26 дол.

Проф. Ася Гумецька, науковий співробітник УНІГЦ, виголосила доповідь на тему: „Історична новеля в сучасній українській літературі", Вона рівнож вказала на великі позитиви для нашої студіюючої молоді літніх курсів українїстики, що рікрічно їх улаштовує ГЦУК.

Зустріч місцевого громадянства із репрезентантами Головної Екзекутиви ФКУ скріпила свідомість потреби і постанову і носити труд, щоб до кінця 1976 року здійснити Гарвардський проект ФКУ, зібравши ще 2 мільйони долярів, цим самим вповні забезпечивши фінансову базу для праці Гарвардського Центру Українських Студій.

Напередодні і під час сходин на фундацію для Українського Наукового Інституту склали пожертви: д-р Евген Омельський—2,000 (попередньо пожертвував 7,610 дол), інж. Богдан Чопко — 1,000 (попередньо склав 4,250 дол), Ярослав Мігайчук — 1,000 (попередньо пожертвував 5,000 дол.) інж. Василь Лагошняк — 100, (попередньо пожертвував 3,110 дол.), Василь Свідерський— 200 (попередньо дав 200 долярів), Марія і Йосиф Лушпинин 100 дол. та мгр Андрій Попель 100 дол.

Подібні сходини ФКУ відбулись один день швидше (22-го грудня) в Лорейні, Огайо.

Згадані сходини оживили дію місцевих комітетів і стали заохочуючим поштовхом до продовжування посиленої збіркової кампанії ФКУ.

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ „СХВАЛЮЄ ПІДВИЩЕНІ СОЦІЯЛІСТИЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ".

Київ. — За повідомленнями совєтської преси, „трудящі міста Києва і області, одноголосно підтримуючи й одобруючи внутрішню і зовнішню політику партії, велетенську плодотворчу діяльність її Політбюра і генерального секретаря ЦК КПСС товарища Л. І. Брежнєва", прийняли ряд додаткових соціялістичних зобов'язань з метою „достроково виконати народногосподарський плян на 1974 рік". У повідомленні подрібно вичислені прийняті зобов'язання в окремих галузях виробництва, які вказують, до якої міри режим посилює натиск на здійснення намічених плянів. Зобов'язання стосуються промислового виробництва і сільського господарства та часу виконання окремих плянів, а також збільшення видайности праці.

ОМУА

Об'єднання Мистців Українців в Америці і Галерія Христини Чорпіти з Філядельфії запрошують Українське Громадянство НА ВИСТАВКУ 300 МІНЬЯТЮРНИХ АКВАРЕЛЬ мистця МИХАЙЛА КАЧУРОВСЬКОГО

що відбудеться в неділю, 3-го лютого 1974 року о год. 1-ій дня. в Галерії Літературно-Мистецького Клюбу, 149 2-га Авеню в Ню Йорку, Н. Й.

Виставка триватиме до 10-го лютого, включно, і буде відкрита в будні — 6-8 веч., в суботи і неділі — 1-8 веч.

УПРАВА

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ у НЮ ЙОРКУ

П'ятниця, 1-го лютого 1974 року

ПРОФ. ЛЮБОМИР КУЗЬМА

„ЧОМУ ЖІНКИ НЕ ДОРІВНЮЮТЬ ЧОЛОВІКАМ У МИСТЕЦЬКІЙ ТВОРЧОСТІ?"

(Гутірка і дискусія на мистецькі теми)

Початок — год. 7:30 вечора.

УКРАЇНСЬКА БАПТИСТСЬКА ЦЕРКВА

у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па., 961 North 7th Street

БОГОСЛУЖЕННЯ ЗВЕРШУЮТЬСЯ:

у НЕДІЛЮ — в 9:45 год. ранку та в 3 год. по пол.

у СЕРЕДУ — в 7-їй годині вечора

Хто шукає дорогу спасіння та бажає прославляти Господа, сердечно запрошуємо. Пастор І. БЕРКУТА

ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ і ПЛАСТПРИЯТ в ПАССЕЙКУ, Н. Дж.

— влаштовують —

ВЕЛИКУ ЗИМОВУ ЗАБАВУ

в суботу, 2-го лютого 1974 р. в Українській Централі

Початок год. 8-ма веч. 240 Hope Ave., PASSAIC, N.J.

Грає Оркестра БОГДАНА ГІРНЯКА. ■ Буфет в заряді ВП. Пань з Пластприяту.
До участи сердечно запрошуємо всю Українську Молодь і Громадянство.

Вступ; дорослі $4.00 — молодь $1.50. Стрій вечірній.

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — РЕДАКЦІЯ „НАШЕ ЖИТТЯ"

— влаштовує —

у неділю, 3-го лютого 1974 року о год. 1:30 по пол.

у ПРИМІЩЕННІ СУА — 108 Друга Авеню, НЮ ЙОРК, Н. Й.

СВЯТОЧНУ ЗУСТРІЧ

ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 30-ЛІТТЯ ЖУРНАЛУ

„НАШЕ ЖИТТЯ"

- Члени Редакційної Колегії, запрошені гості — журналісти та редактори говоритимуть на теми зв'язані із пресою, зокрема жіночою.
- На цю зустріч щиро запрошуємо Членок Союзу Українок та усіх Громадян нашої Метрополії.

Неділя, 3-го лютого 1974 року, год. 5:30 веч.

Феноменальний сімнадцятилітній бас

СТЕФАН ШКАФАРОВСЬКИЙ

„...знаменито поставлений голос"
(школа К. Таранової — Е. Крахна).
„Свобода", Теодор Терен-Юськів

При фортепіяні: ЕВГЕН КРАХНО

ВИКЛАДАЧ ІТАЛІЙСЬКОГО БЕЛЬ КАНТО

В репертуарі співака: українські пісні та думи; арії з опер Тарас Бульба, Чарівна Флейта, Симон Боккангро; твори Бетговена, Шуберта та італійських майстрів.

Carnegie Recital Hall

57th Street and 7th Avenue, New York City

SUNDAY AFTERNOON, FEBRUARY 3, 1974 at 5:30 p.m.

Presented by International Opera Ensemble

Квитки до набуття в крамницях: в НЮ ЙОРКУ — СУРМА, 11 Е. 7-ма вул., ЕКО, 145 2-га Аве., АРКА, 7-ма вул., в ЙОНКЕРСІ: КАЛИНА.

УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО ІСТОРИЧНОГО ТОВАРИСТВА

ділиться з Українською Громадою скорбною вісткою, що 26-го січня 1974 року упокоївся в Бозі на 77-му році життя

бл. п.

Д-р КОСТЬ ПАНЬКІВСЬКИЙ

Член Українського Історичного Т-ва, провідний громадський і політичний діяч, автор цінних мемуарних творів, член багатьох товариств.

Опечаленій Родині складаємо найглибші співчуття.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Замість квітів на могилу

бл. п.

Проф. Степана Бобеляна

кол. директора жіночої гімназії „Український Інститут для Дівчат" у Перемишлі, складаємо 20.00 долярів на УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ у РИМІ.

Мирослава і Михайло ВОВКОДАВИ

Замість квітів на свіжу могилу Дорогого ШВАГРА і ВУЙКА

бл. п.

Проф. Степана Бобеляна

що помер несподівано у четвер, 8-го листопада 1973 р., на 87-му році життя у Фельберті, Північна Німеччина, складаємо 50.00 долярів

на УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ у РИМІ.

МАРІЯ і ОЛЕКСАНДЕР МОЛОДЕЦЬКІ
ХРИСТИНА і ВОЛОДИМИР КУДРИКИ
РОМАН і МАРТА НАВРОЦЬКІ

В ТРЕТЮ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ моєї Найдорожчої і Незабутньої ДРУЖИНИ, рівнож МАМИ й БАБУНІ

бл. п. ТЕОФІЛІЇ ЧАЙКІВСЬКОЇ-КІЛЬЧИЦЬКОЇ

в суботу, 2-го лютого 1974 Божого року

о год. 9-ій ранку буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ

в Українській Католицькій Церкві

св. апп. Петра й Павла в Коговзі, Н. Й.

Родину, Приятелів і Знайомих просять про молитви за душу Покійної —

муж — ОСИП ЧАЙКІВСЬКИЙ
сини: МИХАЙЛО, ІВАН й ВОЛОДИМИР
та дочка МАРІЯ, з Родинами

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п. Томи Маріяна Котика

колишнього сотника УГА і члена Дирекції „Маслосоюз"-у у Львові

складаємо:

на Ювілейний Фонд НТШ в ЗСА	$50.00
на Фонд видання Щоденника Начальної Команди УГА	50.00

МАРІЯ КОТИК і ДІТИ

ТОВАРИСТВО АБСОЛЬВЕНТІВ УКРАЇНСЬКОЇ ГОСПОДАРСЬКОЇ АКАДЕМІЇ та УКРАЇНСЬКОГО ТЕХНІЧНО-ГОСПОДАРСЬКОГО ІНСТИТУТУ в НЮ ЙОРКУ

подає Членам і Громадянству сумну вістку, що дня 22-го січня 1974 р. в Боффало, Н. Й. відійшов у Вічність член Товариства

ІНЖ. ГІДРОТЕХНІК

ІВАН ГНОЙОВИЙ

Народжений 14 лютого 1889 р. на хут. Гнойових на Полтавщині.

Похоронений 26-го січня 1974 р. на цвинтарі Чектовага, Н. Й.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Т-ВО АБСОЛЬВЕНТІВ УГА-УТГІ в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

В глибокій жалобі повідомляємо все Українське Громадянство, що 22-го січня 1974 р. відійшов у Вічність Учасник Визвольних Змагань, сотник УНР, довголітній член Товариства та кількократний член Контрольної Комісії

СВ. П.

ІВАН ГНОЙОВИЙ

ДИПЛ. ІНЖЕНЕР ГЕОДЕТ

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ТОВАРИСТВО ПРИХИЛЬНИКІВ УНР в БОФФАЛО, Н Й.

В тяжкому горі повідомляю Приятелів і Знайомих, що 26-го січня 1974 року, на 66-му році життя, несподівано відійшла у Вічність моя Найдорожча ДРУЖИНА

бл. п.

ДОМНА СКОРОХОД

ПАНАХИДА — в середу, 30-го січня 1974 р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Гасина, Old York Rd., Philadelphia, Pa.

ПОХОРОН — в четвер, 31-го січня 1974 р. в українській православній катедрі св. Володимира у Філядельфії, Па., а опісля на Український Православний Цвинтар в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибитий —

ІВАН — чоловік

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ГРОМАДА у м. САН ДІЄГО, Каліф. із сумом повідомляє про несподівану смерть 21-го січня ц. р. свого Улюбленого НАСТОЯТЕЛЯ

отця Архимандрита

ОЛЕКСАНДРА ДОВГАЛЯ

Народжений у Копайгороді на Поділлі, Покійний був старшиною військ УНР, інженером-будівельником у Польщі та останніх 30 років священником Української Православної Церкви.

Після похоронних відправ у м. Сан Дієго, Тлінні Останки Покійного будуть перевезені до Бавнд Бруку, Н. Дж.

УПРАВА, СЕСТРИЦТВО
Сан Дієго, Каліф.

Ділимося сумною вісткою, що наспіла з України, що там, 21-го грудня 1973 року упокоїлась в Бозі, проживши 100 років,

наша Найдорожча МАМА, БАБУНЯ і ПРАБАБУНЯ

АННА РОБАК

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в сороковий день смерти буде відправлена в СУБОТУ, 2-го ЛЮТОГО 1974 р. о год. 11-ій рано, в Церкві СВ. ІВ. ХРЕСТИТЕЛЯ в НЮАРКУ, Н. Дж.

Горем прибиті:

син БОГДАН з дружиною МАРІЄЮ і дітьми та Родина в Україні й Аргентині

Бостон відзначив 80-річчя „Свободи" при співучасті сенатора Павла Юзика та співака-бандуриста Володимира Луцева

До ювілейних святкувань, що відбуваються по містах Америки й Канади з нагоди 80-річчя „Свободи" найстаршого та безперервного українського щоденника у світі — приєдналась і бостонська українська громада з ювілейною програмою, що була влаштована в неділю 25 листопада м. р. в церковній залі української православної громади св. Андрія в Бостоні.

Програму цього ювілейного вечора звеличали своєю участю гості з-поза границь Америки і то сенатор Канади Павло Юзик, як головний доповідач та відомий в широкому світі український тенор і бандурист Володимир Луців.

Цей ювілейний концерт був зорганізований стараннями Окружного Комітету Відділів УНСоюзу в Бостоні на чолі з довголітньою головною радною УНСоюзу, адв. Анною Чопик, що особисто проводила програмою цього вечора. Вона відкрила ювілейну програму вступним словом, привітала та представила обох гостей, позамісцевих та місцевих представників Відділів УНСоюзу, парохів обох церковних громад та зібрану численну публіку. Після відспівання американського гимну сенатор Павло Юзик виголосив півгодинну ювілейну промову, накресливши велику ролю та вартісну працю щоденника „Свободи" на протязі її 80-літнього життя. Він підкреслив кількакратно, що заслуга „Свободи" полягає в пробуджуванні свідомости нашої самобутности та єдности, що довело до оснування сильної організаційної сітки та численних Відділів Українського Народного Союзу, тепер найбагатшого українського забезпеченевого підприємства, що нараховує понад 400 (чотириста) Відділів в Америці та понад 70 (сімдесять) Відділів в Канаді. Сенатор також підкреслив, що „Свобода" була перша та єдина українська газета, що її читали в Канаді українські емігранти від 1896-го року до Першої світової війни і „Свобода" на канадійському просторі формувала освідомлювання і громадську думку українства і організаційної єдности. Лише єдністю, пошаною й витривалістю дійшло до закріплення теперішніх організаційних й матеріяльних здобутків УНСоюзу й нашої еміграції в Америці й Канаді. Бажаючи ювілятці „Свободі" дальших довголітніх успіхів він просив піддержувати „Свободу" й УНСоюзу, а рівночасно також піддержувати та з пошаною відноситись до всієї української преси в розсіянні. Публіка кількакратно сердечно вітала сенатора П. Юзика довготривалими оплесками.

З черги промовляв голова бостонського Відділу УККА інж. Корад Гусак, нав'язуючи до конґресу II СКВУ, що відбувся в Торонті від 1-го до 4-го листопада м. р. — привітав він в імені Відділу УККА в Бостоні сенатора Павла Юзика та співака-бандуриста В. Луцева й гратулював „Свободі" в її 80-літній ювілей.

У концертовій частині програми, що нею проводила адв. Анна Чопик та Володимир Гетьманський, виступив кількакратно співак-бандурист Володимир Луців і при акомпаніяменті власної бандури виконав дві думи: „Встає хмара з-за лиману" й „На смерть козака" та низку українських пісень: „Реве та стогне", „Дівчино голубко присядь коло мене", „Ой, пряду, пряду", „Сіяв мужик гречку", „Пироги" та інші. Також виконав Трубадурську пісню Бетговена. Спів В. Луцева звучав із йому питоменним ліризмом, а чистотою сочистого тенорового голосу та чутливою й виразною вимовою пісенних текстів зворушив публіку до довготривалих оплесків. Між сольовими точками розказав він також кілька своїх жартів з концертового турне.

Володимир Луців, подякував організаторам та публіці за сердечну гостинність, заявивши, що сьогоднішній виступ в Бостоні завдячує інж. Михайлові Вінтонову та Стефанові Сідлярчукові, що причинилися до того, що ювілейний Комітет Бостону запросив його на виступ до програми у 80-річчя „Стободи".

Це був другий з черги концерт В. Луцева в Бостоні. Перший раз виступив він в Бостоні здається 8 років тому. На тодішньому його концерті був губернатор стейту Массачуссетс, Волпі і особисто вручив співакові В. Луцеві почесну стейтову грамоту, якою губернатор відзначив культурну місію мистця в Бостоні та в Америці.

В концертовій частині програми взяв участь також танцювальний ансамбль бостонського Осередку СУМА, в чергуванні з бандуристом виконав кілька народних танків, а між ними був Гопак, Козачок та кінцева стилева Коломийка. Балетна програма виказала високий рівень технічного виконання танцювальної групи як в цілості так і в поодиноких групових чи сольових виконаннях.

Цей танцювальний ансамбль здобув перше місце на цьогорічному загально-національному здвизі СУМА в Елленвіллі, Н.И.. авдяки його керівникові, Іванові Барицькому, спосібному танцюристові, що зумів своїми балетними концепціями та великим трудом піднести цю групу на много вищий та складніший, технічний рівень, від попереднього. Тому Іванові Барицькому і всім членам танцювальної групи належиться признання.

І цю, балетну частину програми, публіка зустрічала з великим захопленням й гучними оплесками.

Ювілейну концертову програму закрила кінцевим словом адв. п-і А. Чопик, висловивши щиру подяку всім учасникам програми та публіці, що причинились до звеличання 80-літнього ювілею найстаршого та безперервного щоденника „Свободи" і разом зо всіма виконавцями, що зібрались на сцені заінтонувала український національний гим „Ще не вмерла Україна".

Ювілей „Свободи" відзначила також недільна „Українська Радіо-година" – Бостон", що її керівником є Іван Кецмур.

В кількох своїх програмах передала вона українським слухачам Бостону й околиці наступні теми:

— „80-річчя „Свободи" та її значення в організації української Америки.

— Просвітньо - видавничий та територіяльний засяг „Свободи".

— Чому називаємо щоденник „Свобода" найстаршою українською газетою?

— Отець Григорій Грушка, основник та перший редактор „Свободи".

Ці тексти читала мавниця УРГодини п-і Анна Баран. Наведені теми написав для УРГодини-Бостон інж. Михайло Вінтонів. Його старанням в пошану 80-річчя „Свободи" появились в Бостоні пам'яткові листівки та маркові аркушики принагідних наліпок.

Інж. Михайло Вінтонів

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

ДО ВИСТУПУ ГАННИ КОЛЕСНИК В УКРАЇНСЬКОМУ ІНСТИТУТІ АМЕРИКИ

Прочитавши в „Свободі" з 23-го січня ц. р. про „Приватну зустріч" з б. артисткою Київської Опери Ганною Колесник в Українському Інституті Америки, яка відбулася в суботу, 19-го січня ц. р. в приявності „яких ста осіб", тільки за запрошеннями", висловлюємо наше глибоке обурення організаторам цієї зустрічі, що нас, б. артистів цієї ж Київської Опери, себто старших колеґ Ганни й Володимира Колесників, на цю зустріч не запрошено та протестуємо проти такої образливої для нас поведінки.

Марія Сокіл
і Антін Рудницькі
Томс Рівер, Н. Дж.

В Торонті відбулася Друга Світова Сесія СФУЖО

Торонто. — Світова Сесія Світової Федерації Українських Жіночих Організацій під кличем „Об'єднані до Мети", що відбулася на передодні СКВУ в днях 30 і 31 жовтня, відзначалася діловитістю і вповні вив'язалася зі свого завдання, закінчилася бенкетом, на якім відзначено 25-літній Ювілей СФУЖО, його великої наполегливої праці та великих досягнень на намічених полях громадської дії внутрі у своїх країнах поселення та на зовні.

В програмі Другої Світової Сесії в першому дні, 30 жовтня в клюбовій залі „Сокіл" Українського Культурного Центру, відбулися ділові внутрішні наради, в яких взяли участь члени Управи і референтки СФУЖО, які складали звіти перед уманлатованими делеґатами від 28 жіночих організацій, що прибули зі семи країн вільного світу: Европи, Північної і Південної Америки, Канади і Австралії. На Сесію прибули голови організацій: з ЗСА ред. Лідія Бурачинська від Союзу Українок Америки, Марія Квітковська від Українського Золотого Хреста, Уляна Целевич від Об'єднання Жінок ОЧСУ, з Канади д-р Стефанія Потоцька від Ліги Українських Католицьких Жінок Канади, Марія Солонинка — Об'єднання Жінок ЛВУ, Ярослава Зорич — Організація Українок Канади, Віра Смерека від Т-ва Українських Жінок ім. Теліги з Англії, Мая Грудка — Союз Українок Австралії, Ольга Горачук — Організація Українських Жінок при ХОС в Бразилії, в заступстві голови Організації Жінок Великої Британії — д-р Віра Дяківська, Люба Вітошинська-Наумович в заступстві Союзу Українок Франції, Ольга Бандура — в заступстві Союзу Українок Арґентини, Мирослава Винницька — Об'єднання Жінок Просвіти Арґентини.

Сесію відкрила голова СФУЖО Стефанія Савчук, молитвою. Вшановано пам'ять померлих голов СФУЖО: Олену Кисілевську і Олену Залізняк як також дівчок, що в 1948 р. основали Світову Федерацію Українського Жіноцтва.

Сесією проводила Ольга Горачук, заступниця голови СФУЖО, а секретарювала інж. Лідія Дяченко. Обрано комісії: Верифікаційну, яку очолила Ярослава Зорич, Мандатову, яку очолила Катерина Кравс, та Резолюційну, яку очолила мґр Ірина Пеленська, до якої ввійшли голови і представниці всіх організацій.

Після вислухання звіту секретарки Володимири Ценко за проороблену працю протягом останнього року та касового звіту, що його у відсутности касирки прочитала мґр Лідія Бурачинська, вив'язалася дискусія, в якій висловлено побажання здобуття фондів на ведення праці на зовнішньому і внутрішньому відтинку, щоб видати матеріяли для міжнародного жіночого світу в чужих мовах, як також для більшої інформації для внутрішнього вжитку, поширення бюлетеня СФУЖО „Українка в світі", загалом виміною матеріялами поміж членами-організаціями, як також щоб видати друком доповіді Сесії, для ширшого ознайомлення членів поодиноких організацій.

Контрольна комісія висловила велике признання управі за виконану працю зокрема на міжнародньому полі при дуже малих коштах, бо переважно наші представниці самі оплачують кошти участи в міжнародніх конґресах і сесіях. Запропоновано підвищення вкладки складових організацій, та висловлено велике признання прихильницям СФУЖО, які своїми пожертвами найбільше причинилися до бюджетовання справ і завдань СФУЖО.

В пополудневій сесії, що її вела М. Квітковська, голова Золотого Хреста, найбільш важливою справою було схвалення статуту, що в міру нових обставин вимагав деяких змін. В склад Статутової комісії, що діяла від 1969 р. під проводом Євгенії Янківської входили також представниці від складових організацій. Вони опрацювали статут, який після письмового узгіднення з організаціями та після дискусії на Сесії з деякими змінами схвалено одноголосно.

Відтак слідувала доповідь „Взаємини СФУЖО зі складовими організаціями", яку опрацювала Ірина Павли- референтка. Після ко - Павликовська — організаційна ресерентка. Після короткого вступного слова, тематика доповіді була опрацьована в формі питань, щодо організаційних справ і інших проблем в організаціях, в яких голови і представниці забирали голос, і в яких представляли про стан своїх організацій, осяги і труднощі та побажання до Управи СФУЖО.

На окремому столі були виставлені альбоми зі знімками українських учасниць з провідницями чужомовних Жіночих Організацій на Міжнародніх Конґресах і інших зустрічах, копії меморандів та інші друковані матеріяли.

Делеґатів і гостей, приймала полуденком і вечерою Епархіяльна Управа ЛУКЖ Торонтонської Епархії під проводом голови Оксани Микитюк.

Світова прилюдна Сесія відбулася 31 жовтня в залі „Сімко" Фор Сізен Шератон готелю, в якій взяли участь делеґатки і гості, яку відкрила коротким словом голова СФУЖО Стефанія Савчук, а проводила мґр Уляна Целевич, голова Об'єднання Жінок ОЧУСУ, секретарювала Марія Сірота. Центральною точкою програми була доповідь мґр Ірини Пеленської „Напрямні СФУЖО на майбутнє", в якій вона з'ясувала що СФУЖО має великий досвід в освідомлюванню, що збереження українських культурних цінностей, причиняються до формування української ідентичности, а тепер зобов'язує нас до піднесення політичної освіти, щоб на міжнародньому ґрунті жіночого руху, з яким нав'язано деякі успішні зв'язки посилити свою працю для допомоги в обороні прав українського народу на Батьківщині. Передусім нам треба посилити нашу освідомлюючу працю серед нашого молодого жіноцтва, щоб приготовити нову зміну, для продовження нашої праці для добра нашого поневоленого, але нескореного народу.

В доповненні до цієї доповіді прочитано ще кілька рефератів „Нові організаційні форми зв'язків" — Л. Бурачинська, „Включення професіоналісток" — Л. Дяченко, „Ювілейна кампанія" Р. Куделя, „Видання творів Лесі Українки в ювілейному році" — Н. Пазуняк.

В полудне відбулася Сесія Комісії журналісток, якою проводила мґр І. Пеленська.

В пополудневій Сесії, якою проводила В. Смерека, голова Товариства Українських Жінок ім. Теліги в Англії, на якій в президії була також Галя Гнатишин — заступниця президентки Міжнародної Жіночої Ради, розгорнулася дискусія, яка дала деякі напрямні для Резолюційної комісії. Резолюції принято одноголосно. Окрім цього на почесних членів обрано Євгенію Ситник, Ірину Павликовську і Лідію Бурачинську, що всі прийняли оплесками.

Завершенням Сесії була святкова вечера для відзначення 25-літнього Ювілею існування СФУЖО, в якім зорганізоване жіноцтво у 28 організаціях зрозуміло потребу спільної дії для добра не лише українського жіноцтва, але цілого українського народу. Бенкет, на якому було понад 300 учасників, що відбувся в „Домініон Болрум'у" Фор Сізен Шератон готелі, відкрила і привітала гостей голова СФУЖО Стефанія Савчук, а бенкетом проводила Олексанкра Ковальська. Серед почесних гостей були чотири Владики Української Католицької Церкви: Кир Єфрем з Бразилії, з Канади Кир Ніль з Едмонтону, Кир Андрій з Саскачевану та Кир Ізидор з Торонто, після проведення молитви, відтак у привітальнім слові підкреслив ролю українського жіноцтва у вихованні молодого покоління, щоб затримати мову, віру, традиції і звичаї, вкінці він закликав українське жіноцтво причинитися бодай до молитовного поєднання наших церков.

Українські музичні фестивалі

В Торонті, останній кінець тижня в січні кожного року, входитиме вже в традицію, як тиждень презентації української музичної творчости українськими дітьми і молоддю. В рямках Третього Українського Музичного Фестивалю, який відбудеться 25,26 і 27-го січня, та 2 і 3-го лютого 1974 р., змагатимуться за найкращі осяги наймолодші і молоді таланти в різного роду музичних категоріях — сольових і збірних, вокальних і інструментальних (фортепіян, скрипка, чельо, бандура). Цього роду щорічна актуальність заставила нашу молодь перфектно вивчувати українську музичну творчість. Належить підкреслити кооперуючу в тому поставу батьків, які вимагають від шкіл, організацій і учителів щоб підготовляли дітей до участи у фестивалях.

В Канаді відбуваються постійно загальноканадські музичні фестивалі-конкурси, в яких українська молодь бере замітну участь. У 1970 році одержано дозвіл (чартер) на ведення подібного українського музичного фестивалю. Для постійного кожнорічного ведення цих конкурсів випрацьовано програму, як теж видано друком матеріяли для навчання.

В порозумінні з УМФ, за його програмою праці, практичними вказівками і відповідними друкованими матеріялами, відбудеться у 1974р. подібний конкурс української музики у Саскатуні. Це завдяки ініціятиві визначної і дуже продуктивної громадянки Роми Франко, проф. української мови на університеті в Саскатуні, представниці четвертого покоління в Канаді.

Музичні фестивалі і конкурси розв'язують частинно нашу основну проблему самозбереження і тому належить до них серйозно підходити у всіх наших більших осередках. Переведення їх не є складне, коли можна користати з готової програми і матеріялів, які є кожночасно до диспозиції в УМФ.

Які висліди 4-річної праці УМФ? — Кожного року молодь вивчає з великим зацікавленням сотки назв української музики. Засвоює прізвища українських композиторів, виконуваних в переважаючій мірі вперше. Годинами в часі сесій слухає виконань інших, тим зживається з українською мелодикою. Захоплення, конкуренція чи навіть неповодження впливають дуже стимулюючо на емоційну активність. А це те, що нам треба, вивести молодь з байдужости. Ці пережиті захоплення і драми не забуваються. Лишаються десь глибоко хоча б в підсвідомості. Перфектно заучені речі виконується відтак поза фестивалем. На різних українських і чужих імпрезах, в школах, консерваторіях, університетах, на іспитах і інше. Це знамените виконання української музики підносить позем наших імпрез і формує „високу опінію" довкілля про українську спільноту. Рівно ж утверджуємо в професійних і наукових інституціях українські прізвища за українською музикою. Випрацьовано програму і видруковано частинно матеріяли для навчання. Досі вийшло друком три зошити творів українських композиторів на фортепіяно і збірник пісень для дошкільних і шкільних дітей „Співаночки", на один голос в супроводі фортепіяну. Замовити можна в УМФ 209 Riverside Dr. Toronto MGS 4A8 Canada. Tel. 416-762-9158 — щоб дати вести фестивалі заряд УМФ входить у контакт з нашими композиторами на еміграції, бо відчувається на будуче потребу поповнювання програми новими творами, які УМФ плянує постійно видавати і друкувати.

Започаткована Українська Музична Центральна Бібліотека конечна не тільки щоб вести музичні фестивалі, але для самодіяльної, професійної и наукової музичної творчости.

До участи у фестивалі зголошується молодь не тільки з Торонта і близьких міст, але також з Монтреалю, Детройту, Ню Йорку, Сиракюз, навіть далекої Атланти Дж. УМФ висилає матеріяли для навчання музики в такі місцевості, де немає цілковито українського зорганізованого життя. Участь у фестивалях дає змогу найбільше відсталим родинам вчити своїх дітей української музики. Це повинні брати до уваги організації, виховні установи і батьки.

Марта Кравців - Барабаш

ГАВАЇ ВСТАНОВЛЯТЬ РАЦІОНУВАННЯ БЕНЗИНИ

Гонолюлю. — У понеділок, 4-го лютого ц.р., в стейті Гаваї буде встановлене раціонування бензини. Від того дня гавайські водії автомобілів могтимуть купувати бензину тільки кожного другого дня. Бензинові стації в паристі дні, наприклад, 12-го, 14-го тощо, продаватимуть бензину тільки тим автам, яких реєстраційні таблички кінчаються паристими числами, а в непаристі дні тільки тим, таблички яких кінчаються непаристими числами. Подібна система раціонування бензини була встановлена 14-го січня в стейті Ореґон.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 2-го ЛЮТОГО 1974 р.

БРУКЛИН, Н. Й. Місячні збори Т-ва ім. В. Хмельницького 158 Відд. о год. 7-ій веч. в залі УНДому, 216 Grand вул. На порядку: вибір 2-ох делеґатів на 28 Конвенцію УНС. Якщо на означений час не явиться приписана статутом кількість членів, збори відбудуться годину пізніше і будуть правосильні. Проситься чл. прибути і вирівняти вкладки. — П. Польний, предс., М. Кіт. секретар.

НЕДІЛЯ, 3-го ЛЮТОГО 1974 р.

НЮ БРІТАН, Конн. Річні збори Б-ва св. апп. Петра і Павла 254 Відд., о год. 3:30 по пол. в Домі Горож. Клюбю, 27 Oak St. По Річних зборах відбудуться Звичайні, щоб вибрати делеґата і його заступника на 28 Конвенцію УНС. Проситься чл. прибути. — П. Селеман, предс., А. Кобеля, касир, В. Романишин, секр.

MAHONOY CITY, Pa. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 305 Відд. о год. 11:30 ранку в парафіяльній залі церкви св. о. Миколая, 438 Pine & Mahonoy St. На зборах буде вибір делеґатів на 28-му Конвенцію УНС. Проситься чл. прибути і вирівняти залеглі вкладки. — М. Гентош, секр.

СИРАКЮЗИ, Н. Й. Річні загальні збори Т-ва Укр. Січ, 39 Відд. о год. 3-ій по пол. у відділовому бюрі УНДому. На порядку: звіти Управи, К. Комісії та вибір їх на 1974 р. Якщо на означену годину не явиться приписане статутом число членів, збори відбудуться на годину пізніше і будуть правосильні. По Річних зборах відбудуться Місячні, на яких буде вибір делеґатів на 28 Конвенцію УНС та плян праці на 1974 р. Членські вкладки можна вплачувати: в суботу від 7-10 веч., в неділі від 12-3 по пол. — Управа.

ТАРЗАН, Ч. 7061. Тарзан добирається ближче до Іта

Тубільцям, які сліпо й безастережно вірять у мудрість їхнього знахаря, важко зрозуміти, що це він робить...

Ах!.. Всіх увага відвернена... Тепер приступаємо до другої частини пляну!

Я цього не розумію. — Тепер він уб'є мене своїм ножем!